

20 Μαρτίου, 1996

[ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ/σής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΩΝ LOUIS GEORGES FASHIONS LTD ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΓΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΑΓΩΓΗ ΜΕ ΑΡ. 9150/94 ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΙΟ ΠΑΝΩ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ, ΩΣ ΕΝΑΓΟΥΣΑΣ, ΓΙΑ ΑΔΕΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΟΥΝ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ CERTIORARI ΚΑΙ PROHIBITION,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 19.10.1995 ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΠΟΡΡΙΦΘΗΚΕ Η ΑΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 18.5.1995 ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΟΙ ΕΝΑΓΟΜΕΝΟΙ ΑΙΤΟΥΝΤΟ ΠΑΡΑΜΕΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 9.5.1995.

(Αίτηση Αρ. 198/95)

Προνομιακά εντάλματα — Certiorari — Ανατοκισμός — Απόρριψη αίτησης για παραμερισμό απόφασης που εκδόθηκε στην απουσία του εναγομένου — Αίτηση για άδεια καταχώρισης αίτησης certiorari προς ακύρωση με τον ισχυρισμό ότι το Δικαστήριο δεν είχε δικαιοδοσία ένεκα παρανομίας εμφανούς στην έκθεση απαιτήσεως λόγω αξίωσης από ανατοκισμό — Απορρίφθηκε, το Δικαστήριο είχε δικαιοδοσία να εκδώσει απόφαση και αν ακόμη εύρισκε ανατοκισμό, παραγνωρίζοντας το παρανόμως αξιωθέν.

5

Η Τράπεζα Κύπρου Λτδ καταχώρισε αγωγή εναντίον των αιτητών στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας αξιώνοντας την είσπραξη χρέους από τραπεζικά δάνεια στο πλαίσιο λογαριασμών και αίτηση για συνοπτική απόφαση στην οποία οι εναγόμενοι δεν καταχώρισαν ένσταση, ούτε εμφανίστηκαν κατά την ακρόασή της.

10

Το Δικαστήριο εξέδωσε απόφαση υπέρ της τράπεζας. Οι εναγόμενοι καταχώρισαν αίτηση για παραμερισμό της. Ένας από τους προβληθέντες λόγους ήταν η ύπαρξη παρανομίας εκ μέρους της τράπεζας με την αιτίαση για τόκο προερχόμενο από ανατοκισμό.

15

5 Η αίτηση των εναγομένων απορρίφθηκε. Ένας από τους λόγους αφ' ενός ήταν η εντελώς αδικαιολόγητη απουσία τους κατά την εκδίκαση της αίτησης και αφ' ετέρου η ανυπαρξία υπεράσπισης. Η απόφαση δεν εφεσιβλήθηκε, αλλά οι εναγόμενοι καταχώρισαν στο Ανώτατο Δικαστήριο αίτηση για άδεια που να τους επιτρέψει να καταχωρίσουν αίτηση certiorari με σκοπό την ακύρωσή της.

10 Ο συνήγορος των αιτητών εισηγήθηκε ότι εφόσον η ίδια η έκθεση απαιτήσεως αποκάλυπτε παρανομία, δηλαδή απαίτηση για τόκο από ανατοκισμό, το Δικαστήριο έπρεπε να τη λάβει υπόψη και να παραμερίσει την απόφαση. Εφόσον δεν το έπραξε ενήργησε εκτός δικαιοδοσίας, εισηγήθηκε.

15 *Αποφασίστηκε ότι:*

(1) Δεν υπήρξε θέμα έλλειψης δικαιοδοσίας, διότι το Δικαστήριο και αν ακόμη αποφάσιζε ότι υπήρξε παρανομία, δηλαδή απαίτηση προερχόμενη από ανατοκισμό, θα μπορούσε να εκδώσει απόφαση παραγνωρίζοντας το εξ ανατοκισμού παρανόμως απαιτούμενο ποσό.

25 (2) Το Επαρχιακό Δικαστήριο αποφάσισε με βάση το ενάπιόν του αποδεικτικό υλικό, ότι δεν υπήρξε ανατοκισμός και η ορθότητα αυτής της κατάληξης δεν ήταν δυνατό να ελεγχθεί με προνομιακά εντάλματα.

— *Η αίτηση απορρίφθηκε.*

30 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Snell v. Unity Finance Ltd [1963] 3 All E.R. 50,

Turkish Bank of Nicosia Ltd v. Cukurova and Others (1977) 1 C.L.R. 233,

35 *Τράπεζα Κύντρον και Άλλος v. Coudounaris Food Products Ltd και Άλλων (1995) 1 Α.Α.Δ. 641,*

Armah v. Government of Ghana [1966] 3 All E.R. 177,

40 *Anisminic Ltd v. Foreign Compensation Commission and Another [1969] 1 All E.R. 208.*

Αίτηση.

Αίτηση για άδεια για υποβολή αίτησης με σκοπό την έκδοση προνομιακών διαταγμάτων *certiorari* και *prohibition*, σε σχέση με την απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Λιάτσος, Ε.Δ.) 5 ημερομηνίας 9/5/1995 στην αγωγή υπ. αρ. 9150/94.

Δ. Αραούζος, για τον Αιτητή.

Cur. adv. vult. 10

ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Οι αιτητές ήταν συνεναγόμενοι στην αγωγή αρ. 9150/94 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας η οποία κινήθηκε εναντίον τους από τράπεζα. Η αγωγή αφορούσε αξίωση για την είσπραξη χρέους το οποίο προερχόταν από τραπεζικά δάνεια στο πλαίσιο λογαριασμών. Η τράπεζα υπέβαλε αίτηση για συνοπτική απόφαση. Δεν καταχωρήθηκε ένσταση παρότι παραχωρήθηκε χρόνος. Κατά την ημερομηνία που η αίτηση ήταν ορισμένη για ακρόαση, δεν υπήρξε εμφάνιση από την άλλη πλευρά. Το δικαστήριο προχώρησε και εξέδωσε απόφαση υπέρ της τράπεζας. Κατόπιν τούτου, οι εξ αποφάσεως οφειλέτες καταχώρισαν αίτηση για παραμερισμό της απόφασης. Επιχείρησαν, πρώτο, να δικαιολογήσουν την απουσία τους και, δεύτερο, να προωθήσουν μια σωρεία λόγων στη βάση εκάστου των οποίων επικαλούνταν την ύπαρξη καλής υπεράσπισης. Ένας από τους προβληθέντες λόγους - εκείνος που εδώ ενδιαφέρει - εμφάνιζε μέρος της αξίωσης της τράπεζας ως μεμπτή ένεκα παρανομίας. Αυτό αφορούσε τους τόκους σε σχέση με τους οποίους επισημάνθηκαν τα εξής που περιέχονται στην παράγραφο 2 της έκθεσης απαίτησης:

“2. Συνεφανήθη περαιτέρω - - - - ότι η λειτουργία των λογαριασμών - - - - θα υπόκειται εις τους κατωτέρω μεταξύ άλλων όρους:

(α) ----- 35

(β) τα δάνεια και/ή πιστώσεις και/ή άλλα τραπεζικά διευκολύνσεις θα χρεώνονται καθ' εξαμηνία ενός εκάστου έτους με τόκον 9% ετησίως επί ημερησίων χρεωστικών υπολοίπων. 40

(γ) Όλοι αι τοιαύται χρεώσεις θα κεφαλαιοποιούνται εκάστοτε κατά την 30ην Ιουνίου και 31η Δεκεμβρίου εκάστου έτους.”

5 Προβλήθηκε συναφώς το παράπονο ότι ο δικαστής που εξέδωσε την απόφαση στην αγωγή, δε διερευνήσε τους λογαριασμούς για να αποκλείσει τον ανατοκισμό που συνεπαγόταν την επιδίκαση επιτοκίου πέραν του επιτρεπομένου 9% ετησίως. Το Άρθρο 3 του περί Τόκου Νόμου του 1977 (Ν. 2/77) προβλέπει ότι:

“3. Το επιτόκιον εφ’ οιουδήποτε χρέους ή υποχρεώσεως δεν δύναται να υπερβαίνει το 9% ετησίως.”

10 Επιλήφθηκε της αίτησης για παραμερισμό, δικαστής άλλος από εκείνον που εξέδωσε την απόφαση στην αγωγή. Και απέρριψε την αίτηση. Έκρινε ότι η αναφερθείσα απουσία κατά την ημερομηνία ακρόασης, ήταν εντελώς αδικαιολόγητη και ότι εξ άλλου τα όσα είχαν προταθεί δεν θα μπορούσαν να ευσταθήσουν ώστε να παρά-
15 σχουν έδαφος για πιθανή υπεράσπιση.

Οι αιτητές δεν εφεσίβαλαν την εν λόγω απορριπτική απόφαση. Ωστόσο αφού παρήλθε η προβλεπόμενη προθεσμία, καταχώρισαν στο Επαρχιακό Δικαστήριο αίτηση για παράταση χρόνου ώστε να
20 το πράξουν. Εκκρεμούσας εκείνης της αίτησης - την οποία δεν φαίνεται να προώθησαν με σπουδή - απευθύνθηκαν προς το Ανώτατο Δικαστήριο με την παρούσα αίτηση με την οποία ζητούν όπως τους παραχωρηθεί άδεια προκειμένου να αποταθούν για εντάλματα certiorari και prohibition. Το πρώτο με σκοπό την ακύρωση της
25 απορριπτικής απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου. Και το δεύτερο με σκοπό την αποτροπή της εκτέλεσης της απόφασης στην αγωγή.

Ο συνήγορος των αιτητών εισηγήθηκε ότι εφόσον στην ίδια την
30 έκθεση απαίτησης αποκαλύπτεται παρανομία, πρέπει να θεωρείται ότι και η απόφαση στην αγωγή εμολύνετο από παρανομία και κατ’ ακολουθίαν το Επαρχιακό Δικαστήριο στην αίτηση για παραμερισμό όφειλε να λάβει υπόψη την παρανομία και να παραμερίσει την απόφαση. Το ότι, συνέχισε ο συνήγορος, το Επαρχιακό Δικαστήριο
35 παρέλειψε στην αίτηση για παραμερισμό να αναγνωρίσει την παρανομία και να ενεργήσει κατά τρόπο ώστε να στερήσει την τρώπεζα - εξ αποφάσεως πιστώτρια - από το οφέλημα το οποίο απέρρεε από την παρανομία, σημαίνει ότι ενήργησε εκτός δικαιοδοσίας με αποτέλεσμα να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος με προνομιακά εντάλματα.
40 Επικαλέστηκε προς τούτο την απόφαση του δικαστή Willmer στην υπόθεση *Snell v. Unity Finance Ltd.* [1963] 3 All E.R. 50. Εκείνη η υπόθεση αφορούσε σύμβαση ενοικιαγοράς που είχε γίνει κατά παράβαση νομοθετικού διατάγματος που ρύθμιζε τα περί ενοικιαγοράς και ήταν ως εκ τούτου παράνομη στην ολότητά της. Πρωτόδικα

(ενώπιον του County Court), παρότι η προσαχθείσα μαρτυρία αποκάλυψε την παρανομία και το δικαστήριο διατύπωσε ευρήματα περί αυτής, εν τούτοις η παρανομία δε διαδραμάτισε ρόλο στην έκβαση επειδή εξέβαινε τα όρια των γραπτών προτάσεων και δεν αποτέλεσε θέμα για συζήτηση συναρτημένο με την έκβαση. Η παρανομία καθ' εαυτήν ηγέρθη ως θέμα κατά πρώτο ενώπιον του Εφετείου. Όμως δεν χωρούσε έφεση παρά μόνο επί νομικού σημείου εγεθθέντος και υποβληθέντος για απόφαση πρωτόδικα. Έτσι όριζε η σχετική νομοθετική διάταξη. Προέκλυσε ως εκ τούτου ζήτημα για το παραδεκτό της έφεσης. Ο δικαστής Willmer διέκρινε βαρύτητα στην άποψη του συνηγόρου των εφεσειόντων ότι η πρωτόδικη προσέγγιση, η οποία παραγνώρισε την παρανομία, αποτελούσε προσέγγιση εκτός δικαιοδοσίας. Ωστόσο, τόσο εκείνος όσο και οι άλλοι δύο δικαστές αναζήτησαν τη λύση όχι σε αυτή την άποψη αλλά στη στάθμιση αφενός της ρητής νομοθετικής πρόνοιας που περιόριζε το δικαίωμα έφεσης και αφετέρου της αρχής που επέβαλλε, ως θέμα πολιτικής του δικαίου, να μην παρέχεται η συνδρομή του δικαστηρίου για την εφαρμογή παράνομων συμβάσεων. Κρίθηκε ότι θα έπρεπε να υπερισχύσει αυτή η αρχή. Και τούτο διότι το δικαστήριο πρωτόδικα όφειλε, παρόλον που δεν ηγέρθη το ζήτημα παρανομίας, να του επιληφθεί αυτεπάγγελτα κατά τον ίδιο τρόπο που θα επιλαμβανόταν και ζητήματος έλλειψης δικαιοδοσίας. Αυτός ήταν ο λόγος και των τριών αποφάσεων στην εν λόγω υπόθεση. Επισημαίνω και το εξής. Στην προκειμένη περίπτωση εάν, κατά την έκδοση της απόφασης στην αγωγή, το Επαρχιακό Δικαστήριο κατέληγε ότι υπήρχε ανατοκισμός, θα μπορούσε να τον παραμερίσει χωρίς να επηρεαστεί το υπόλοιπο της απαίτησης. Δηλαδή, η πρόνοια για ανατοκισμό δεν εμόλυνε τη σύμβαση στην ολότητά της: βλ. *Turkish Bank of Nicosia Ltd. v. Mustafa H. Cukurova and Others* (1977) 1 C.L.R. 233. Στο ίδιο κατατείνει και η απόφαση στην υπόθεση *Τράπεζα Κύπρου και Άλλοι v. Coudounaris Food Products Ltd. και Άλλων* (1995) 1 Α.Α.Δ. 641. Επανέρχομαι στο θέμα της δικαιοδοσίας. Όπως και αν αντικρύσει κανείς την έννοιά της - βλ. τις υποθέσεις *Armah v. Government of Ghana* [1966] 3 All E.R. 177 και *Anisminic Ltd. v. The Foreign Compensation Commission & Another* [1969] 1 All E.R. 208 - στην παρούσα περίπτωση δεν υπήρχε έλλειψη δικαιοδοσίας.

Η ίδια η απόφαση στην αγωγή δεν προσεβλήθη. Ως προς την ακολουθώς εκδοθείσα απορριπτική απόφαση στην αίτηση για παραμερισμό, επισημαίνω ότι το δικαστήριο, αφού επιλήφθηκε του θέματος ανατοκισμού, κατέληξε ότι κάτι τέτοιο δεν συνέβηκε σε ό,τι αφορούσε το σχετικό μέρος της απόφασης στην αγωγή. Αυτή η κατάληξη λάμβανε υπόψη πως ό,τι επιδικάστηκε συνδεόταν με απο-

δεικτικό υλικό απαλλαγμένο από ο,τιδήποτε το επιλήψιμο και μη συνδεδεμένο με τους ισχυρισμούς στην παράγραφο 2(β) & (γ) της έκθεσης απαίτησης. Παραθέτω τη σχετική περιχοπή (σελ. 21):

5 “Περαιτέρω και ειδικά για το θέμα του ισχυριζόμενου ανατο-
κισμού, παρατηρώ αφενός ότι οι ισχυρισμοί των Εναγομένων εί-
ναι γενικοί και αόριστοι που σε καμία περίπτωση δεν στοιχειο-
θετούν στο βαθμό που χρειάζεται έστω και τον παραμικρό ανα-
τοκισμό και αφετέρου από προσεκτική εξέταση του Τεκμ. Ι, που
10 είναι η κατάσταση λογαριασμού του Εναγομένου Ι από 31.12.93
μέχρι 8.7.94, ότι δεν περιέχεται σε αυτή ανατοκισμός. Σε αυτή πε-
ριέχεται μία στήλη με το ποσό που τοκίζεται και σε άλλη το υπό-
λοιπο. Στη στήλη που τοκίζεται ουδέν ποσό τόκου προστίθεται,
αλλά αυτό προστίθεται στη στήλη υπολοίπου (Balance).

15 Με βάση τα πιο πάνω, αλλά και όλου του υλικού που ευρί-
σκονται ενώπιον του Δικαστηρίου, οι ισχυρισμοί των Εναγομέ-
νων για ανατοκισμό παραμένουν μετέωροι χωρίς καμία αξία.
Ενώ αντίθετα το υλικό για την Ενάγουσα καταρρίπτει τους ισχυ-
ρισμούς αυτούς.”
20

 Η ορθότητα ή όχι αυτής της κατάληξης δεν μπορεί να ελεγχθεί με
προνομιακά εντάλματα. Έλεγχος θα χωρούσε βέβαια για έλλειψη
δικαιοδοσίας ή για εμφανές λάθος στο πρακτικό. Αλλά περί αυτών
25 δεν έχει παρουσιαστεί εκ πρώτης όψεως η συζητήσιμη υπόθεση. Η
αίτηση δεν μπορεί να επιτύχει. Και απορρίπτεται.

Η αίτηση απορρίπτεται.